

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa P. G.
przeciwko F. sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w W.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 lutego 2015 r., sygn. akt [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje radcy prawnemu T. R. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnego w [...] kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych, powiększoną o podatek VAT, z tytułu wynagrodzenia za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu,
- 3) nie obciąża powoda na rzecz pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 maja 2013 r. Uzasadniając to rozstrzygnięcie, Sąd Apelacyjny podzielił wniosek Sądu pierwszej instancji o braku nabycia przez powoda własności koparko-ładowarki, używanej przez niego wcześniej na podstawie umowy leasingu. W szczególności, wskazał on na brak przeniesienia jej własności na powoda w wyniku odstąpienia przez niego od umowy sprzedaży maszyny, pozwana nie uznała bowiem skuteczności tego oświadczenia, dalsze zaś postępowanie stron wskazuje na jego konkludentne cofnięcie.

Orzeczenie to zostało zaskarżone w części skargą kasacyjną przez powoda, zarzucającego wydanie go z naruszeniem: art. 65 § 1 i 2 w związku z art. 5 k.c.; art. 65 § 2 w związku z art. 560 § 1 i 2 k.c. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 378 § 1 k.p.c. Na tej podstawie wniósł on o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa, a także o zasądzenie kosztów postępowania. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie - o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przez zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć kwestię o nowym i precedensowym charakterze, istotną dla rozpoznania skargi kasacyjnej, której wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy może przyczynić się zarazem do rozwoju prawa - stanowiąc punkt odniesienia przy rozstrzyganiu innych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, nie publ., z dnia 15 czerwca 2012 r., I CSK 10/12, nie publ. oraz z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, nie publ.). Wskazywany przez skarżącą problem następczego odwołania oświadczenia o odstąpieniu od umowy na podstawie art. 560 § 1 i 2 k.c. nie odpowiada jednak tej przesłance. Problem skutków oświadczenia o odstąpieniu od umowy był już przedmiotem

licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, odnoszących się także - na co zwraca uwagę sam skarżący - do możliwości odwołania oświadczenia, które dotarło już do adresata. Z tego powodu nie można przyjąć, by kwestia ta stanowiła nadal problem o precedensowym charakterze, wymagający zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Problem wad zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie mógłby mieścić się ewentualnie w ramach oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), również w tym zakresie nie można jednak stwierdzić, by wniesiona skarga odpowiadała tej przesłance. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi rozumieć należy sytuację, w której skarga ta jest uzasadniona w sposób ewidentny, możliwy do stwierdzenia bez potrzeby prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (z dnia 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, nie publ. oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, nie publ.). Na tle całości argumentacji zawartej w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego nie można jednak stwierdzić, by ewentualne uchybienia zaskarżonego wyroku mogły mieć taki właśnie - oczywisty i rażący charakter. Ten sam wniosek dotyczy także twierdzeń skarżącego co do oczywistej zasadności skargi z uwagi na brak odniesienia się przez Sąd Apelacyjny do wszystkich zarzutów naruszenia prawa materialnego sformułowanych w apelacji. Także w tym wypadku - niezależnie od oceny, czy zarzuty te zostały rozważone przez Sąd drugiej instancji – nie można stwierdzić (a skarżący nie przedstawił szerszej argumentacji w tym zakresie), by fakt ten z góry powodował rażącą i ewidentną wadliwość zaskarżonego orzeczenia, odpowiadającą przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jedynie w takim wypadku uzasadnione byłoby rozpoznanie skargi kasacyjnej jak nadzwyczajnego środka zaskarżenia, przysługującego od prawomocnych orzeczeń i realizującego w pierwszym rzędzie cele publiczne. Zasadność, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie może być z tego powodu zasadnością normalnego rodzaju, właściwą zwykłym (instancyjnym) środkiem zaskarżenia - lecz posiadać musi, opisany wyżej, szczególny i kwalifikowany charakter.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu, o kosztach postępowania należnych pełnomocnikowi reprezentującemu powoda z urzędu rozstrzygając na podstawie art. 98 § 1

w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Biorąc pod uwagę trudną sytuację majątkową powoda, na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Najwyższy odstąpił od obciążania go kosztami postępowania kasacyjnego.